

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **A. K.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 29 października 2025 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 6/22,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt III K 92/18,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 listopada br. A. K. złożył wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 6/22, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt III K 92/18. Uzasadniając swoją inicjatywę odniósł się do przeprowadzonego w ww. sprawie postępowania dowodowego, wskazując na wadliwą – w jego przekonaniu – ocenę

szeregu dowodów, niezbadanie niektórych wątków sprawy oraz wyrażając pogląd, że w sprawie nie ma dowodu, który potwierdzałby sprawstwo przypisanej mu zbrodni.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest bezzasadny w oczywistym stopniu.

Jak wskazuje się w orzecznictwie: „oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie ma miejsce także wtedy, gdy wniosek taki oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. *postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 36/19, LEX nr 2696944; z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 28/19, LEX nr 2696924; z dnia 26 lutego 2021 r., V KO 6/21, LEX nr 3123842*). „Osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej kontroli w zakresie zbadania, czy nie jest oczywiście bezzasadny. W wypadku stwierdzenia oczywistej bezzasadności osobistego wniosku skazanego, sąd odmawia jego przyjęcia bez konieczności wyznaczania obrońcy z urzędu w celu rozważenia potrzeby sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania karnego. O sytuacji, o której mowa w art. 545 § 3 k.p.k. można mówić w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2024 r., V KO 9/24, LEX nr 3703763*).

Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie, albowiem skazany nie przedstawił żadnej argumentacji, która mogłaby się wpisywać w którąkolwiek z podstaw wznowieniowych, w tym tę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Jak wskazuje się w orzecznictwie, nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, gdy

uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale również stronie. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. Nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 27/18, LEX nr 2490299*). Należy przy tym zauważyć, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 k.p.k. w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2019 r., V KO 20/19, OSNKW 2020/3/9*). „To skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny (np. pisemne oświadczenie określonej osoby), świadczący o błędności skazania” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, LEX nr 393907; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007/1/875*).

Takiego dowodu, ani jakiegokolwiek innego skazany nie przedstawił, a jedynie zakwestionował jakość przeprowadzonego postępowania dowodowego, wyrażając zwłaszcza krytyczną ocenę wiarygodności relacji procesowych M. T. oraz wskazując na potrzebę przeprowadzenia ponownego badania zabezpieczonych dowodów rzeczowych, co w żadnym razie nie wpisuje się w żadną z podstaw wznowieniowych. Dla przypomnienia należy również zauważyć, że sprawa była wcześniej przedmiotem analizy w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy, który postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. akt III KK 207/23, oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Jeśli zaś chodzi o argumentację skazanego w kontekście podstawy *propter falsa* z uwagi na dopuszczenie się w toku postępowania przestępstwa składania fałszywych zeznań, to podkreślić należy, że postępowanie wznowieniowe co do zasady nie stanowi trybu, w którym samodzielnie ustalany byłby fakt popełnienia przestępstwa. Zgodnie bowiem z art. 541 § 1 k.p.k., czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 (przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem mogące mieć wpływ na treść orzeczenia), musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22. Z tego względu w orzecznictwie wskazuje się, że „wniosek o wznowienie postępowania oparty na podstawie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., tj. jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia, spełnia wymogi formalne wskazane w art. 541 § 2 k.p.k., jeżeli wskazuje na prawomocny wyrok skazujący za popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem objętym wznowieniem postępowania albo jeżeli w swojej treści wskazuje na orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W tym ostatnim wypadku we wniosku muszą być jednak przywołane okoliczności świadczące o dopuszczeniu się przestępstwa w związku z postępowaniem, jeżeli takich okoliczności nie zawiera w swojej treści wskazane orzeczenie” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2024 r., II KO 156/24, LEX nr*

3813772; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2023 r., IV KO 81/23, LEX nr 3689890).

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[r.g.]